

Vraagstelling:

- 1 Kunt u de laatste managementletter met ons delen?
- 2 Kunt u het interne controleplan alsmede de planning van de interne controle met ons delen?
- 3 Wat zijn de ontwikkelingen de komende jaren die de organisatie door wil maken?
- 4 Wat zijn de te verwachten ontwikkeling op IT vlak?
- 5 Hoe ziet het IT landschap er uit?
- 6 Heeft de gemeente effectieve interne beheersingsmaatregelen onderkend zodat er sprake is van een systeemgerichte controle? Zo ja welke beheersingsmaatregelen zijn dat en voor welke processen.
- 7 Wat is het niveau van de geautomatiseerde gegevensverwerking? Betreft de VIC deze ook in zijn werkzaamheden? Met de geautomatiseerde gegevensverwerking bedoelen wij het toegangsbeheer (wachtwoordbeleid), rollen en rechten in de verschillende systemen en wijzigingsbeheer (hoe worden updates doorgevoerd in de software).
- 8 Kan er gesteund worden op de controles binnen de geautomatiseerde gegevensverwerking?"
- 9 Kan de gemeente aangeven welke taken zijn uitbesteed aan uitvoeringsorganisatie alsmede op welke wijze de uitvoeringsorganisatie zekerheid geven over de door hun uitgevoerde taken?
In programma van eisen, eis 030, lezen we dat er bijvoorbeeld een afhankelijkheid is van de regionale inkooporganisatie RWO. Welke taken zijn hier ondergebracht en wat is deze afhankelijkheid?"
- 10 De afgelopen jaren is het aantal SISA regelingen toegenomen en de verwachting is dat dit de komende jaar verder blijft toenemen. Kan de gemeente er mee instemmen dat de prijs jaarlijks wordt bijgesteld o.b.v. de ontwikkelingen in het aantal alsmede complexiteit van de SISA regelingen?

Antwoord:

1. De laatste Managementletter is als aanvullende bijlage in deze NV11 toegevoegd.
2. Het intern beheersplan is als aanvullende bijlage in deze NV11 toegevoegd. Hoofdstuk 6 van dit document betreft de planning van de uit te voeren werkzaamheden
3. Gemeente Waddinxveen is de snels groeiende gemeente van Nederland. Dit wordt veroorzaakt door de oplevering van enkele reeds in uitvoering genomen woningbouwlocaties. Daarbij is het inpassen van maatschappelijke voorzieningen zoals sport, scholen etc. een vraagstuk dat de komende 10 jaar in meer of mindere mate gespreksonderwerp van college en raad.

Diezelfde groei wordt ook doorgemaakt in de organisatie: Waddinxveen staat aan de vooravond van ambtelijke uitbreiding. In de nog vast te stellen begroting 2025-2028 is een voorstel gedaan om 32FTE op een bestaande bezetting van circa 270FTE uit te breiden. Deze voorgestelde uitbreiding zal binnen alle lagen van de organisatie plaatsvinden, waarbij de meest significante de toevoeging van een extra managementlaag zal zijn.

4. IT en kantoorautomatisering

- Migratie van Citrix thin clients naar laptops.
- Migratie van de Citrix desktop, netwerkschijven en Office 2016 naar een moderne cloud desktop voor de laptop, tablet en smartphone. Met integratie van Microsoft 365 (waaronder Teams en SharePoint), zaakstelsel en social intranet en het starten van applicaties (cloud, lokaal en Citrix) vanaf de desktop.

Applicaties

Applicaties komen nagenoeg allemaal al uit de cloud. Afgezien van verplichte aanbestedingen, geen bijzondere ontwikkelingen

5. Gaat het daadwerkelijk om het hele IT landschap? Of enkel om de belangrijkste applicaties voor financiën, die de afgelopen jaren onderdeel waren van de audit?

IT audit applicaties

- Financiën – iFinanciën
- Sociaal Team – iSamenleving
- Administratie Sociaal Team – CiVision Samenlevingszaken

IT landschap

Omwillen van de informatieveiligheid deel ik geen informatie over de IT infrastructuur van ICT Gouwe-IJssel.

Applicatielandschap

Als het om alle applicaties gaat, zie de bijlage voor de meest volledige en actuele lijst.

6. Het controleren van de processen op kwaliteit van opzet, bestaan en werking van de IC (beheersmaatregelen) is een procesgerichte controle. Deze heeft betrekking op beheersmaatregelen die door de organisatie zijn geïmplementeerd om fouten en fraude te voorkomen. Bijvoorbeeld het inregelen van bevoegdheden (controle technische functiescheiding) en controles met betrekking tot de uitbetaling van crediteuren.

VIC stelt vast of de interne beheersmaatregelen in relatie tot de risico's binnen de processen, werken. VIC stelt ook vast of de informatie juist en of de transacties in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving (getrouwheid en rechtmatigheid) tot stand zijn gekomen. VIC-medewerkers vullen het proces van VIC procesgericht in. Dit houdt in dat de VIC-medewerkers niet elke individuele vastlegging in de administratie toetsen, maar de processen achter de gegevens. De VIC-medewerkers beoordelen, op onafhankelijke wijze, of de processen de juistheid, tijdigheid en volledigheid waarborgen. Voor de uitvoering van de VIC kunnen de VIC-medewerkers kiezen voor een combinatie van procesgerichte, systeemgerichte of gegevensgerichte controle-aanpak. Jaarlijks toetsen de VIC-medewerkers of de eventuele opgestelde procesbeschrijvingen actueel zijn. Hierbij kijken de VIC-medewerkers naar de opzet van het proces en het bestaan in de vorm van een lijncontrole.

Systeemgerichte controle

In geval van systeemgerichte controle wordt de beheersing van het proces zelf getoetst. Is de inrichting (opzet) goed en is er conform de opzet gewerkt?

De systeemgerichte werkzaamheden (systeemtest) zijn bedoeld om te testen of de interne beheersmaatregelen effectief werken. De systeemgerichte controlewerkzaamheden met betrekking tot de werking van het proces bestaat uit twee elementen:

- Formele controle: is de controle zichtbaar uitgevoerd door de betreffende medewerker (zichtbaar middels (digitale) handtekening/controlesporen);
- Reperformance: herhaling van de werkzaamheden van de medewerker om vast te stellen dat hij/zij de werkzaamheden juist heeft uitgevoerd op basis van de achterliggende documenten.

Met behulp van deze type controles kunnen de VIC-medewerkers gebreken of fouten uit het proces filteren, waardoor uitkomsten en resultaten juist en volledig kunnen worden verantwoord.

De systeemgerichte controles bestaan uit lijncontroles (testen van het hele proces van begin tot eind) en proceduretests. De lijncontroles (bestaanscontrole/walkthroughs) dienen om vast te stellen of de in de Administratieve Organisatie in opzet beschreven keycontrols ook werkelijk bestaan. Hiermee testen de VIC-medewerkers het bestaan. Een vereiste is dat de lijntest alle voorkomende situaties voldoende afdekt. De proceduretests voeren de VIC-medewerkers uit om de werking van de keycontrols vast te stellen. De systeemgerichte aanpak is ook overwegend kwalitatief maar meer gericht op de geautomatiseerde interne beheersmaatregelen. Opgemerkt moet worden dat deze controle-aanpak alleen mogelijk is als gesteund kan worden op de IT-omgeving.

In opdracht van de gemeenteraad controleert de accountant ieder jaar de jaarrekening van de gemeente Waddinxveen. Onderdeel van de Interimcontrole is een IT-audit die dient aan te tonen in hoeverre de 'General IT Controls' in opzet, bestaan en werking toereikend zijn.

Gegevensgerichte controle

Naast de procesgerichte en systeemgerichte controles kunnen de VIC-medewerkers ook gegevensgerichte controles uitvoeren.

Dit is een controle die VIC-medewerkers achteraf aan de hand van brondocumenten uitvoeren. Hiermee toetsen de VIC-medewerkers de resultaten en de producten van het proces en niet het procesverloop zelf.

Aan de hand van documentatie en de financiële administratie stellen de VIC-medewerkers vast of de gecontroleerde Euro's of posten getrouw en/ of rechtmatig zijn. Daarnaast bestaan de werkzaamheden ook uit gegevensgerichte cijferanalyses, combinatie van aansluitingen, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en detailcontroles. Deze werkzaamheden zijn gericht op de inhoudelijke juistheid van de gegevens. Als men bijvoorbeeld inkoopfacturen gegevensgericht controleert, gaan de VIC-medewerkers na of de verwerking van inkoopfacturen juist is uitgevoerd. Als een fout in het proces zit, kunnen de VIC-medewerkers dit door middel van gegevensgerichte controle niet opsporen, waardoor de fout in het systeem blijft zitten en de resultaten onvolledig/onjuist blijven. De fouten in gegevensgerichte werkzaamheden zeggen namelijk vaak iets over de effectiviteit van

processen. Het is van belang dat wordt nagegaan waarom een bepaalde fout is ontstaan. Het toepassen van een oorzaakanalyse is heel belangrijk. Met deze analyse onderzoeken de VIC-medewerkers de onderliggende oorzaak van problemen, zodat degelijke oplossingen kunnen worden geïdentificeerd.

In bijlage 2 Werkprogramma's VIC behorende bij het Intern Beheersplan heeft VIC de ingescoopte processen voor onderzoek opgenomen met hierin de risico's en interne beheersmaatregelen.

7. VIC voert geen IT-audit uit.

Dit onderdeel valt onder de IT-audit, uitgevoerd door een externe IT-auditor. De IT-auditor verzorgt in het kader van de jaarrekeningcontrole een onderzoek naar de betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking. In het algemeen betreft dit een onderzoek naar de relevante IT-application controls en de IT General Controls (ITGC).

Wat de VIC-medewerkers doen tijdens de uitvoering van de VIC-werkzaamheden is controleren of het zogenaamde 4-ogenprincipe (functiescheiding) is toegepast.

Voorbeelden

- Vaststellen dat de factuur door een daartoe bij mandaat bevoegde medewerker (Prestatieverklaarder) is geautoriseerd (middels 'digitale handtekening' of logging files').
- Vaststellen dat de 2e Medewerker administratie de registratie van de beschikking in een sub administratiesysteem overeenkomstig de goedgekeurde beschikking heeft gecontroleerd.

Verwezen wordt naar pagina 18 tot en met 27 van de Managementletter 2023 - Bevindingen IT-beheersing.

Hierin toont de externe IT-auditor aan of de geautomatiseerde gegevensverwerking voldoet aan de aan de eraan te stellen eisen.

8. Zie antwoord 7.

9. Alle uitvoeringsorganisaties geven zekerheid door een controleverklaring af te geven. Uitbestede taken zijn bijvoorbeeld het heffen van lokale belastingen (BelastingSamenwerkingGouweRijnland) en het contractbeheer, toezicht en inkoop voor zowel Jeugdzorg als WMO. Landelijk is de grens, voor een controle door een accountant, op de financiële productieverantwoording vastgesteld op €125.000. De RWO heeft hierop geen nadere aanscherping toegepast.

De RWO is een samenwerking van 5 gemeenten en hanteert het landelijke accountantsprotocol WMO en Jeugdwet en ontvangt uiterlijk 1 maart de productieaantallen en op 1 april de controleverklaring van de betreffende leveranciers. Deze worden namens de RWO door een door de RWO aangestelde extern onafhankelijk controleur beoordeeld. Op basis daarvan wordt zekerheid verschaft naar de deelnemende 5 gemeenten toe. De afhankelijkheid in die samenwerkingsketen is het tijdig aan- en doorleveren van de productieaantallen en controleverklaringen.

10. We begrijpen dat door het toevoegen van SISA-regelingen ook de controlewerkzaamheden toenemen. Om die reden wordt aan u in de prijsopgave gevraagd om een standaard prijs per SISA-regeling aan te geven in uw aanbieding. Hierbij wordt gevraagd naar een drietal prijzen, omdat er een differentiatie is gemaakt tussen relatief kleinere (kleiner dan gelijk aan 125.000) en groter dan 1mio.